

KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL

BUDSJETT 2024 OG ØKONOMIPLAN 2024 - 2027

FOKUS / SATSNINGSOMRÅDER / PREMISSER

- **FOLKEHELSE –**

«Åsnes kommune skal redusere sosiale helseforskjeller blant innbyggerne og motvirke utenforskap».

- Fokusområdene er:
 - Frivillighet
 - Tidlig innsats
 - Innbyggerrekruttering

INNLEDNING

- Tertialrapport gir en års-prognose som ikke vil medføre nedbetaling av tidligere års merforbruk og overføring til disposisjonsfond.
- «Tiltaksplan ROBEK» må umiddelbart gi økonomiske effekter i kommende økonomiplanperiode.
- Budsjett 2024 og økonomiplan 2024 – 2027 har nok en gang vært svært krevende å sammenstille.
- Situasjonen krever
 - det aller beste fra alle dyktige ansatte og ledere
 - ansvarlige folkevalgte

UTMELDING ROBEK

- Resultat for regnskap 2021 og 2022 medførte at nesten alt av tidligere års merforbruk er dekket inn.
- Prognose for regnskap 2023 tilsier nytt merforbruk for inneværende år
- Utmeldelse fra ROBEK er dermed ikke reelt
- Inndekningen av tidligere års merforbruk i årene 2021 og 2022 har vært mulig pga økte overføringer fra staten i forhold til skatteinntekter, covid og flyktningarbeidet.
- Den store lønns- og prisveksten som har vært, spesielt det siste året, betyr at kommunen fortsatt må omstille og redusere sine utgifter.

NETTO DRIFTSRESULTAT

- Netto driftsresultatet på minimum 1,75 % av samlede driftsinntekter tilsier bærekraftig drift.
- Vært langt unna dette nivået over en lengre periode
- Netto driftsresultat i 2022 var negativt med 3,7 mill.kr
- Gradvis tilnærming av måltallet (1,25 % - 1,75 %)
- For perioden 2024 – 2027 er det ikke funnet rom for avsetning over måltallet.
- Budsjett 2024 foreslår avsetning tilsvarende 0,93 %.

PRISVEKST OG FINANSKOSTNAD

- I statsbudsjettet beregnes en realvekst av kommunenes frie inntekter på 4,1 % fra 2023 til 2024.
- Kommunedirektøren legger til grunn nominell vekst i frie inntekter på 20,231 mill. eller 3,8 %, justerer for oppgaveendringer.
- Alle avgifter og gebyrer er i utgangspunktet oppjustert med deflator angitt i statsbudsjettet – 4,3 %.
- Det forventes at rentenivået har stabilisert seg, men dette er høyt og finanskostnadene påvirkes mye i økonomiplanperioden.

PREMIEAVVIK OG LØNNSOPPGJØR

- Budsjettetert premieavvik i 2024 er kr 31,898 mill. som skal inntektsføres. Amortisering av tidligere års premieavvik 21,260 mill. skal utgiftsføres - en netto på 10,638 mill.
- *Hva er premieavvik: Dette er forskjellen mellom netto pensjonskostnad og årets premieinnbetaling.* Når premieavviket er positivt (innbetalt mer enn kostnadsført) skal dette inntektsføres i kommuneregnskapet og føres opp i balansen som en fordring – og «tilbakebetales» over de syv neste årene.
 - Rullerende nullspill
- Avsatt til lønnsoppgjør 2024: 11,063 mill.

ROBEK TILTAKSPLAN

- Åsnes kommune ble sommeren 2021 meldt inn i ROBEK registeret
- En innmelding i ROBEK har følgende konsekvenser:
 - Statsforvalteren skal kontrollere lovligheten av vedtak om budsjett.
 - Statsforvalteren skal godkjenne lån og lange leieavtaler.
 - Kommunestyret skal vedta en tiltaksplan som skal sikre at økonomien bringes i balanse.
 - Skjønnsmidler til ROBEK kommuner skal knyttes til kommunenes tiltaksplan.
- Akkumulert merforbruk pr. 31.12.2022 er kr 429 455,97.
- Revidert tiltaksplan må fortsatt gjennomføres for å kunne friskmelde Åsnes kommune økonomisk.

TILTAK – ØKT NÆRVÆR

- Nærvær 2022: 89,20%
- Nærvær siste 12 mnd.: 90,87%
- Økning: 1,67%
- Budsjett 2024: ytterligere økning 1,50 %
- Årlig besparelse 4,5 mill.

TILTAK – SALG FORMÅLSBYGG

- Kommunedirektøren foreslår salg av kommunale formålsbygg i 2024.
 - Salg av Beredskapssenteret
 - Offentlig/privat samarbeid Kjølen nedre bo- og aktivitetshus.
- Åsnes kommune blir da leietaker for drift av egen tjenester
 - lokaler til brann og feiervesen på beredskapssenteret
 - lokaler til dagens tjenesteproduksjon i 1.etage på Kjølen nedre.
- Åsnes kommune skal fortsatt ha tildelingsretten i de 32 omsorgsboligene på Kjølen nedre
- Tiltaket vil reduserte finanskostnader med 8 mill. årlig.

TILTAK: STRUKTUR FINANS

- Rentenivået forventes ikke å stige videre i økonomiplanperioden.
- Låneopptak til realinvesteringer gjennomført i 2023 er delt og tatt opp i to omganger. 48 mill med flytende rente og en avdragstid på 35 år iht. vekting.
- Kommunedirektøren vil benytte sertifikats- og obligasjonsmarkedet på større låneopptak i økonomiperioden.
- Disse lånene har følgende utbetalingsrate; 2023 - 93 mill, 2024 - 200 mill og 2025 - 50 mill.
- Sertifikat- og obligasjonslånene vil bli kombinert med avtalte 10 år rente-SWAP (rentebytteavtaler) med rentebetingelsene på hhv. 3,12%, 3,17% og 3,22%.
- Lånebeløp som utbetales, og som er overskytende vedtak om låneopptak, benyttes til nedbetaling av lån med høyere rentesatser kombinert med plassering i risikofrie plasseringer
- Vil gi reduserte finanskostnader.
- Det er budsjettert med minimumsavdrag i budsjett 2024.

TILTAK: VÅG-SAMARBEIDER

- Det fortsettes å jobbe med flere interkommunalt samarbeid mellom Våler, Åsnes og Grue - VÅG-samarbeidet.
- VÅG-samarbeid er fortsatt en vesentlig faktor i omstillingsarbeidet
- Kommunedirektøren er bekymret for at arbeidet med samarbeid går tregere enn ønsket og at vi har kommet kortere i dette arbeidet en forutsatt i tidligere økonomiplaner.

TILTAK – BARNEHAGESTRUKTUR

- Åsnes kommune har ca. 240 barn som benytter seg av barnehage tilbud i form av privat eller kommunal plass.
- Fordelingen mellom de private og de kommunale er ca. 50/50
- De kommunale barnehagene er til dels små enheter, og drives på bakgrunn av dette urasjonelt både driftsmessig og økonomiske.
- Ny barnehagestruktur må være på plass innen 2025.
- Tiltaket forventes å gi en årlig effekt på 2 mill. kr i form av lønnskostnader både for bygnings- og barnehagedrift.
- Kommunedirektøren foreslår å legge ned Jara barnehage fra høsten 2024. Budsjettparelse 1,25 mill. i 2024.

TILTAK:

TJENESTEARMONISERING

- Gjennomgang av vedtak og i noen tilfeller redusert kvalitet på tjenestene.
- Det må aktivt jobbes med samarbeider både internt i Åsnes kommune og på tvers av kommunegrenser.
- Frivilligheten vil også være en aktiv bidragsyter innenfor dette området.
- Årlig effekt 2,3 mill.

TILTAK: VELFERDSTEKNOLOGI

- Samfunnet digitaliseres, og derfor blir digitalisering et av de viktigste arbeidsverktøyene i prosessen med å effektivisere, etablere og utvikle mer helhetlige tjenester.
- Dette sett sammen med utnyttelse av allerede investert teknologi og gode vurderinger på hva som vil gi effekter i fremtiden ved ytterligere investeringer.
- Ved anskaffelse av ny teknologi vil det gi ressursbesparelser i form av både effektivitet og kostnader.
- Årlig effekt 3 mill.

TILTAK: ENØK BYGG

- I 2024 vil det settes fokus på ENØK-analyser av kommunalt eide bygninger, og samtidig fortsette med tiltak som gir effekt på kort sikt.
- Det foreligger en politisk bestilling på en utredning / vurdering av solcelleenergi på alle nye kommunale formålsbygg og utredningene nevnt over vil ivareta denne bestillingen.
- Fortsatt usikkerhet i energimarkedene
- Kommunedirektøren legger til grunn en gjennomsnittlig energikostnad på kr 1,50 pr kWt (kr 2 pr kWh for 2023)
- Budsjettbesparelse 0,5 mill. for 2024.

TILTAK: REDUSERT ÅPNINGSTID ÅSNES SVØMMEHALL

- Åsnes svømmehall stenges i en periode årlig på vår/sommer.
- Dette gir en reduksjon av kostnader med energi, kjemikalier og lønnskostnader.
- Kostnadsreduksjonen er estimert til kr 350 000 årlig.

TILTAK NAVN	EFFEKT 2024	EFFEKT 2025	EFFEKT 2026	EFFEKT 2027
Politisk styring	155 000	155 000	155 000	155 000
Merkantile ressurser oppvekst		162 000	325 000	325 000
Samarbeider	1 000 000	2 000 000	3 750 000	3 750 000
Gjennomgang samarbeider og IKS	100 000	300 000	300 000	300 000
Ressursdimensjonering, tjenesteharmonisering og teknologi	2 950 000	3 450 000	4 500 000	4 500 000
Dimensjonering forvaltning - drift eiendom	500 000	1 800 000	3 750 000	3 750 000
Åsnes barneskole og flerbrukshall ³			1 300 000	2 500 000
Åsnes opplæringscenter			600 000	1 200 000
Kommunal bygningsmasse	500 000	750 000	1 500 000	1 700 000
Privatisering kommunale veier		100 000	300 000	300 000
Barnehagestruktur		1 000 000	2 000 000	3 300 000
«Inn i jobb»	150 000	300 000	450 000	600 000
Eiendomsskatt	550 000	1 100 000	1 100 000	1 100 000
Tjenestebiler Åsnes kommune	150 000	150 000	150 000	150 000
Energiøkonomisering kommunale bygg	500 000	1 000 000	1 500 000	2 000 000
Svømmehall, redusert åpningstid	350 000	350 000	350 000	350 000
Salg formålsbygg	8 000 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000
SUM	14 905 000	20 617 000	30 030 000	33 980 000

INVESTERINGER

- Investeringsnivået er høyt i økonomiplanperioden knyttet mot strukturendringer og VA-utbedringer.
- ***Følgende investeringer er prioritert i 2024***
 - Åsnes barneskole (170 mill.)
 - Rådhuset, ENØK tiltak (25 mill.)
 - Åsnes flerbrukshall (12 mill.)
 - Sanering vanntilførsel Flisa syd (10 mill.)
 - Reservevannløsning mot Åsnes – Grue (8,5 mill.)

	Regnskap 2022	Budsjett 2023, oppr.	Økonomiplan			
			Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
1 Rammetilskudd	321 215 843,00	319 150 000	343 650 000	347 160 000	347 551 000	349 836 000
2 Inntekts- og formueskatt	197 662 563,20	188 869 000	202 831 000	202 841 000	202 824 000	202 831 000
3 Eiendomsskatt	19 491 069,68	20 039 000	22 000 000	22 750 000	22 900 000	23 100 000
4 Andre generelle driftsinntekter	16 317 963,99	19 757 000	22 522 000	19 195 000	16 820 000	14 620 000
5 Sum generelle driftsinntekter	554 687 439,87	547 815 000	591 003 000	591 946 000	590 085 000	590 387 000
					+ 43,188 mill.	
6 Sum bevilgninger drift, netto	520 025 812,43	502 449 000	546 443 000	531 964 000	531 265 000	523 307 000
7 Avskrivninger	30 612 010,01	29 164 000	29 500 000	31 000 000	35 000 000	36 000 000
8 Sum netto driftsutgifter	550 637 822,44	531 613 000	575 943 000	562 964 000	566 265 000	559 307 000
					+ 44,330 mill.	
9 Brutto driftsresultat	4 049 617,43	16 202 000	15 060 000	28 982 000	23 830 000	31 080 000
10 Renteinntekter	2 409 130,96	2 100 000	6 500 000	4 200 000	4 200 000	4 200 000
11 Utbytter	132 718,00	140 000	600 000	600 000	600 000	600 000
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler						
13 Renteutgifter	14 805 738,58	11 776 000	22 847 000	23 577 000	25 607 000	27 434 000
14 Avdrag på lån	26 071 754,00	25 881 000	23 263 000	27 315 000	28 717 000	30 708 000
15 Netto finansutgifter	-38 335 643,62	-35 417 000	-39 010 000	-46 092 000	-49 524 000	-53 342 000
16 Motpost avskrivninger	30 612 010,01	29 164 000	29 500 000	31 000 000	35 000 000	36 000 000
17 Netto driftsresultat	-3 674 016,18	9 949 000	5 550 000	13 890 000	9 306 000	13 738 000
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
18 Overføring til investering						
19 Avsetning til bundne driftsfond	-2 314 805,06	-968 000				
20 Bruk av bundne driftsfond	8 020 972,44	2 422 000				
21 Avsetninger til disposisjonsfond		-11 403 000	-5 120 000	-13 890 000	-9 306 000	-13 738 000
22 Bruk av disposisjonsfond						
23 Dekning av tidligere års merforbruk	-2 032 151,20		-430 000			
24 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	3 674 016,18	-9 949 000	-5 550 000	-13 890 000	-9 306 000	-13 738 000
25 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0,00	0	0	0	0	0

VEIEN VIDERE

Proessen:	
Strategi- og budsjettseminar	01.06.2023
Regjeringen legger frem statsbudsjettet for 2024	06.10.2023
Kommunedirektøren legger fram sitt forslag	01.11.2023
Frist for spørsmål til administrasjonen	07.11.2023
Frist for svar fra administrasjonen	10.11.2023
Formannskapetets budsjettbehandling og innstilling	13.11.2023
Budsjettet legges ut til offentlig ettersyn	14.11.2023
Utvalgsbehandling av formannskapetets innstilling i budsjettsaken	04/05.12.2023
Kommunestyrets behandling	18.12.2023

